

ANKILOZAN SPONDİLİT

Tanım

Ankilozan Spondilit (AS) özellikle omurgayı etkileyen, ağrılı, kronik, ilerleyici, sebebi bilinmeyen romatizmal bir hastalıktır.

Sıklık ve Risk Faktörleri

AS'nin 8-45 yaş arası başlayabileceği bilinse de genellikle 15-30 yaş arası daha sık ortaya çıkmaktadır. Ankilozan spondilit hastalığının oluşmasında en önemli faktör genetik yatkınlıktır. Yakın zamanda geçirilmiş, mide, bağırsak, genital ve idrar yolu enfeksiyonlarında hastalık gelişiminde önemi olduğu ortaya konulmuştur. Erkeklerde kadınlara göre 3 kat daha fazla görülmektedir.

Belirtiler

AS'nin temel semptomu belde ağrı ve tutukluktur. AS'te ağrı hareketle azalır, hatta yok olabilir, uzun süre oturmakla, istirahatle artar. Hastaların ağrıları sabahları daha fazladır ve omurga hareketleri kısıtlıdır. Günün ilerleyen saatlerinde ağrı ve kısıtlılık azalır.

AS'te kalça ve topuk ağrısı da olabilir. İlerleyen dönemlerde omurga deformiteleri (bozuklukları) ve kamburluk ortaya çıkabilir. AS omurganın yanı sıra sıklıkla sacroiliac eklemi (omurganın leğen kemiğiyle yaptığı eklem), daha az sıklıkla kalça ve omuz gibi büyük eklemleri tutar. Göz, bağırsaklar, deri gibi organlarda hastalıktan etkilenebilir. Göğüs kafesinin genişlemesi çok azalır dolayısıyla solunum problemleri olabilir.

Tanı

Ankilozan spondilit tanısı hastanın öykü ve klinik bulgularının yanısıra radyografik bulguların birlikteliği ile konulmaktadır. Laboratuvar testleride tanıya yardımcıdır.

AS erken tanısı için sorgulanması gereken hedef kitle 20'li yaşlarda bel ağrısı başlamış, üç aydan uzun süreli bel ağrısı olan hasta grubudur. Özellikle sabahları bel tutukluğu ve ağrısı olan, bu ağrının hareketle azalır, istirahatle arttığı, tutukluğun gün içinde kaybolabildiği hastaların uygun şekilde doktora yönlendirilmesi ile tanı koyma süreci kısaltılabilecektir.

Tedavi

Ankilozan spondilit hastalarında tutulumun ciddiyetine göre non-steroid anti-enflamatuvar ilaçlar, hastalık düzenleyici ilaçlar (salazopyrin) ve biyolojik ilaçlar (Anti-tümör nekrosis faktör) kullanılabilir. Düzenli egzersizler mutlaka yapılmalıdır.

T.C. SAĞLIK BAKANLIĞI
HALK SAĞLIĞI
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

BİLGİ NOTU

AS'de hastalığın gelişimi kişiden kişiye değişse de ağır bedensel iş yapanlar, sürekli yük taşıyanlar hastalıkları hafif olsa bile çalışma tarzlarını düzenlemeleri eğer işleri öne eğilmeyi ve ağır kaldırmayı gerektiriyorsa işlerini değiştirmeleri gerekir.